

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

147. An si quis commisist aliquod peccatum, cujus periculo se antea exposuit, teneatur explicare hanc circunstantiam in confessione? Et an dum qui tentatur, non orat, ut Deus eum à tentatione ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

&c. Et ita in terminis docet Villalobos in summa, tom. 2. tract. 40. dub. 16. num. 6. Valquez in part. 2. tom. 1. disputat. 115. cap. 3. num. 9. Sanchez de matrimon. tom. 3. lib. 9. disputat. 45. num. 17. & notissime Granado in part. 2. contr. 6. tract. 4. disp. 6. n. 12. & 18. Sufficit igitur in tali casu, poenitentem se accusare de nimio potu, & cibo; & non opus est explicare pollutionem.

2. Sed plus addit Sancius (attendat Lector) in suis selectis disputat. disput. 21. num. 15. & disp. 23. num. 26. nam ibi docet, quod verba impudica, cogitationes turpes, & tactus, licet sint crimina mortalia, & sint causa per se ordinata ad pollutionem, non tamen efficaciter putat in illam influere: nam, si quando cogitatio turpis est praesens, non influit in pollutionem, quomodo credi potest infururam, quando absens, utpote in somnis? & idem pollutio ex tali delectatione praesens, non autem voluta, non erit (ait ille) peccatum mortale, ut diximus de ebrietate. Vide Sancium, & non pigebit: nam in hoc nihil affirmo, sed tantum eius sententiam refero.

3. Notandum est etiam, pollutionem praesens, sed non intentam, ex actionibus peccaminosis tantum venialiter, in genere luxuria, non esse peccatum mortale, ut si ex tactu leui manus, visu, verbis, lectione aliquantulum libidinosa, &c. Ita Suarez, Henriquez, Sanchez, Villalobos, Lessius, & alij apud Tannerum in part. 2. disputatio quarta, quaestione 8. dub. 6. nimer. 123. quorum sententiam in num. 126. probabilem putat. Noteatur haec, quia saepius in praxi occurrere possunt.

RESOL. CXLVI.

Quidam in die tergitur sapiens carnaliter verenda sua, unde nocte pollutionem postea passus est, queritur, an teneatur fateri dictam pollutionem in somnis habitam?

Et quid, si tactus sint continuati cum commotione spirituum magna?

Et inter alias causas pollutionis advertitur nullam dari causam intra genus luxuria, quae efficax sit ad pollutionem sequutam in somnis.

Qua propter opus non erit fateri pollutionem praesens in omni causa, quae sit peccatum intra genus luxuria, nisi causa, fuisset apposta ea intentione, videlicet, quod sequeretur in somnis pollutio. Ex part. 5. tractat. 13. & Misc. 1. Resolut. 4.

§. 1. Negativè respondet Sanchez in selectis, disput. 21. num. 17. ubi ita asserit. Imò et si tactus sint continuati cum commotione spirituum magna, non intercedit obligatio confitendi pollutionem sequutam in somnis. Nam si statim non sequitur pollutio, signum est talem commotionem influxum efficacem non habere in pollutionem, & multo minus in eam, quae in somnis evenit, cum ipsa longius à commotione distet. Huic consensit doctrina vir doctissimus Societatis Iesv, quod idem docet Caietanus 2. 2. quaest. 154. artic. 5. ubi ait, quod desiderium habendi pollutionem, siue affectus, si accipiatur absolute ut desiderium tantum, tunc est causa remota pollutionis; si verò accipiatur ut commotivum corporis ad pollutionem, sic habet rationem causa imperfectae, & dispositivae, & per accidens. Itaque, inferit Caietanus, quod non est magis in se peccatum huiusmodi pollutio nocturna orta ex desiderio pollutionis, ut commotivum corporis, quam pollutio ex cogitationibus mortis siue voluntate pollutionis. Quando verò pol-

lutio peccatum sit, dicendum infra. Ut tamen in hac re quid verum sit vnicò verbo comprehendam; advertendum nullam dari causam intra genus luxuria, quae efficax sit ad pollutionem sequutam in somnis. Nam si dum praesens est causa, influxum efficacem non habet, minus multo illum habebit, dum absens reperitur. Quapropter opus non erit fateri pollutionem praesens in omni causa, quae sit peccatum mortale intra genus luxuria, nisi quando causa fuisset apposta ea intentione, quod videlicet sequeretur in somnis pollutio. Haec omnia Sanchez loco citato, qui putat, ut ex num. 13. patet, satis esse confiteri causam pollutionis, & non esse necessariam ipsam pollutionem in somnis habitam explicare. Sed contrarium docet alter Sanchez de matrimonio, tom. 3. lib. 9. disput. 45. n. 30. asserens non esse satis causam pollutionis datam fateri, sed etiam fatendam esse ipsam pollutionem.

Sup. hoc in Ref. praeterita § 2. & in alius eius not.

RESOL. CXLVI.

An si quis commisit aliquod peccatum, cuius periculo se antea exposuit, teneatur explicare hanc circumstantiam in confessione?

Et an, dum qui tentatur, non orat, ut Deus eum à tentatione liberet, ad sit distinctum peccatum à peccato praecipi fratris? Ex part. 1. tr. 7. Ref. 44.

§. 1. Respondeo, negativè; sed satisfacere confitendo peccatum commissum; si tamen inter occasionem, & periculum cui seipsum exposuit, & inter actum peccati completum, non intercesserit mora notabilis, quae peccatum novum numero distinctum possit constituit. Et ita docet Sanchez in sum. tom. 1. lib. 1. cap. 8. num. 4. Suarez in 3. part. tom. 1. disput. 18. sect. 3. num. 16. Aragon in 2. 2. quaestione 813. artic. 3. in fine. & Villalobos in sum. tom. 1. tract. 14. dub. 4. num. 3. ubi sic ait: El que va à pecar, & se dexa llevar de la tentation, no cae en dos pecados, por no haver orado, para que Dios le libere: porque no havia qui obligacion de orat distincta del precepto, que quebro, que solo la oracion era medio para no pecar, como lo es el quitar la ocasion, y el que no quita la ocasion, no comete dos pecados. Ita ille.

Sup. hac oratione in Ref. seq.

RESOL. CXLVIII.

An si aliqua tentatio carnis nimis notabilis sit, quis teneatur tunc orare, unde hoc minime faciens duplex peccatum committat, si venere delectetur? Ex part. 3. tr. 5. & Misc. 1. Ref. 16.

§. 1. Affirmativam sententiam docet Ioannes Sancius in selectis disput. 21. n. 19. & 20. sic asserens: Si venerea delectatio notabilis esset, & periculum in illam consentiendi interueniret sub mortali peccato, tenebatur auxilium Dei implorare. Et quamvis tunc oratio non obliget per se, sed per accidens, erit tamen duplex peccatum, omittere orationem, & venere delectari. Et sic delinquet contra Religionem, & castitatem omittens orare tempore grauis tentationis carnalis. Idem in casu simili sentit Faber de pan in 4. sentent. distinct. 14. quaest. 2. disput. 8. num. 68.

Sup. hoc in Ref. praeterita post medidum.

2. Sed mihi opinio contraria placet. Nam actus amoris Dei per accidens obligat in multis casibus, & tamen ut bene advertit Tannerus in 2. 2. D. Thome, disp. 3. quaest. 4. dub. 4. num. 83. omissio huius actus in his casibus non est peccatum speciale, & distinctum